

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
 УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА
 ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА

Извешај о урађеном завршном (мастер) раду

28. 06. 2026	
05	4253

Наслов рада	„Утицај животних навика и примене суплементације витамином D на исходе процедура потпомогнуте репродуктивне технологије“
Кандидат	Адмир Нуховић, 42/2024
Ментор	Доц. др Душан Томовић
Чланови комисије	1. Проф. др Нела Ђонових, председник 2. Доц. др Душан Томовић, ментор и члан 3. Проф. др Далибор Стајић, члан

*Циљ истраживања, истраживачка питања или хипотезе и методологија истраживања
(до 2000 карактера)*

Циљ овог рада је да се, на основу анализе доступне научне литературе, испита утицај животних навика и суплементације витамином D на исходе процедура потпомогнуте репродуктивне технологије (ART), са посебним освртом на поступке вантелесне оплодње (IVF) и интрацитоплазматске инјекције сперматозоида (ICSI). Рад има за циљ да утврди у којој мери модификација фактора начина живота и корекција дефицита витамина D могу допринети побољшању исхода репродуктивних процедура.

Истраживачка питања обухватају: да ли постоји повезаност између животних навика (исхране, физичке активности, телесне тежине, пушења, алкохола, стреса и сна) и успешности ART процедура; да ли статус витамина D утиче на стопу клиничке трудноће и живорођене деце; као и да ли суплементација витамином D доводи до побољшања исхода IVF/ICSI поступака. Полазна хипотеза рада је да неповољне животне навике и дефицит витамина D имају негативан утицај на исход репродуктивних процедура, док њихова оптимизација и оптимизација укупног здравственог статуса може допринети повећању успешности лечења неплодности и повољнијим исходима лечења.

Методолошки, рад је конципиран као наративни преглед литературе. Претрага релевантних научних радова извршена је у електронским базама података (PubMed, Scopus, Web of Science и Google Scholar), коришћењем кључних речи које се односе на неплодност, ART, vitamin D и животне навике. У анализу су укључене оригиналне студије, систематски прегледи и мета-анализе објављене у последњих пет година, на енглеском језику. Критеријуми укључивања обухватили су студије које испитују повезаност наведених фактора са репродуктивним исходима, док су искључене студије са недовољним бројем испитаника или нејасно дефинисаном методологијом. Прикупљени подаци су анализирани и обрађени са циљем доношења релевантних закључака и формулисања практичних препорука.

*Остварени резултати истраживања
(највише 1500 карактера)*

Анализа релевантне научне литературе указује да животне навике представљају значајан променљиви фактор који може утицати на исходе процедура потпомогнуте репродуктивне технологије. Уравнотежена исхрана, одржавање адекватне телесне тежине и умерена физичка активност повезују се са повољнијим метаболичким параметрима и повољнијим одговором јајника на стимулацију. Насупрот томе, пушење, прекомерна конзумација алкохола, хронични психолошки стрес и поремећаји сна доводе се у везу са хормонским дисбалансом, смањеним квалитетом гамета и мањом вероватноћом имплантације.

Резултати такође показују да је дефицит витамина D веома чест код особа које се лече због неплодности, посебно код жена са синдромом полицистичних јајника. Већина опсервационих студија указује на повезаност адекватног статуса витамина D са већим стопама клиничке трудноће и већом вероватноћом живорођене деце, иако ова повезаност није у потпуности конзистентна у свим анализираним радовима. Интервенцијске студије сугеришу да суплементација витамином D може допринети побољшању појединих параметара, као што су квалитет ембриона и рецептивност ендометријума, али ефекти на коначне исходе, укључујући стопу живорођене деце, остају варијабилни.

У целини, добијени резултати указују да оптимизација животних навика и корекција дефицита витамина D могу имати значајну улогу у припреми за ART процедуре, али да њихов утицај зависи од сложене интеракције више фактора, што указује на потребу за индивидуалним приступом пацијентима.

Структура урађеног мастер рада

1. УВОД
2. ПРЕГЛЕД ЛИТЕРАТУРЕ
  - 2.1. Животне навике и репродуктивно здравље
    - 2.1.1. Исхрана и нутритивни статус
    - 2.1.2. Физичка активност, телесна тежина и метаболички статус
    - 2.1.3. Пушење, алкохол и друге неповољне животне навике
    - 2.1.4. Стрес, сан и психосоцијални фактори
  - 2.2. Витамин D и репродуктивна функција
    - 2.2.1. Метаболизам и биолошка улога витамина D
    - 2.2.2. Витамин D рецептори у репродуктивним органима
    - 2.2.3. Статус витамина D код неплодности
    - 2.2.4. Истраживања повезаности витамина D и исхода IVF/ICSI
    - 2.2.5. Суплементација витамином D
    - 2.2.6. Витамин D и мушка плодност
    - 2.2.7. Клиничке препоруке за процену и корекцију статуса витамина D
    - 2.2.8. Ограничења досадашњих истраживања и отворена питања

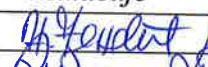
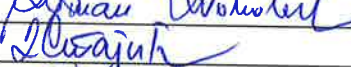
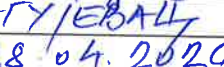
- 2.2.9. *Витамин D и имунски механизми у имплантацији*
  - 2.2.10. *Витамин D и квалитет фоликуларног микроокружења*
  - 2.2.11. *Витамин D у контексту старења јајника и смањеног оваријалног резервоара*
  - 3. **МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА**
    - 3.1. *Тип истраживања*
    - 3.2. *Базе података и стратегија претраге*
    - 3.3. *Критеријуми укључивања и искључивања*
    - 3.4. *Начин анализе и синтезе налаза*
  - 4. **РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА**
    - 4.1. *Карактеристике укључених студија*
    - 4.2. *Налази о животним навикама и ART исходима*
    - 4.3. *Налази о витамину D и исходима IVF/ICSI*
  - 5. **ДИСКУСИЈА**
    - 5.1. *Практичне импликације за клиничку праксу*
    - 5.2. *Ограничења разматраних студија и нашег рада*
    - 5.3. *Предлози за будућа истраживања*
- ЗАКЉУЧАК**

Закључак и предлог комисије

На основу свега наведеног, Комисија за оцену и одбрану мастер рада кандидата _____ под насловом

”_____“
_____“, сматра да рад испуњава све услове за јавну одбрану и својим потписима по потврђује.

Чланови комисије

Потпис првог члана комисије	
Потпис ментора - другог члана комисије	
Потпис трећег члана комисије	
Место	КРАГУЈЕВАЦ
Датум	28.04.2020. ГОДИНЕ

Изјава кандидата

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА
У КРАГУЈЕВЦУ

28. 04. 2026

05	4753/1		
----	--------	--	--

Под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу изјављујем да су подаци изнети у Образложењу теме мастер рада под насловом „Утицај животних навика и примене суплементације витамином D на исходе процедура потпомогнуте репродуктивне технологије“ моје ауторско дело, да сам без ограничења носилац ауторских права над њима (у складу са Законом о ауторском и сродним правима „Сл. гласник РС“, бр.104/2009, 99/2011, 119/2012, 29/2016-одлука УС) и да њиховим коришћењем не вређам права трећих лица.

У Крагујевцу,

Кандидат

28.04.2026. година

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА
У КРАГУЈЕВЦУ

Факултет медицинских наука у Крагујевцу: 28. 04. 2026

Сл. бр.	Идентификациони број	Датум	ЕМ јединица
05	4753/2		

Прегледавши завршни мастер рад кандидата Адмира Нуховића 42/2024 под називом „Утицај животних навика и примене суплементације витамином D на исходе процедура потпомогнуте репродуктивне технологије“

Сматрам да исти може да уђе у даљу процедуру.

У Крагујевцу,

28.04.2026 године

Ментор

доц. др Душан Томовић